

בהתאם לחוק חופש המידע התשנ"ח-1998, ועל פי פקודת 8.0104 "חופש המידע בצה"ל", אנו פונות אליכם בבקשה לקבל את המידע הבא :

1. שיעור הנשים המשרתות בשירות סדיר בצה"ל מסך כלל המשרתים והמשרתות בכל שנה בעשר השנים האחרונות.
2. שיעור הנשים הקצינות מסך הקצינים והקצינות בשירות סדיר בכל דרגת קצונה בעשר השנים האחרונות? אנה חלקו לפי שנים.
3. שיעור הקצינות מסך הקצינים והקצינות בקבע בכל דרגה ודרגה בעשר השנים האחרונות? אנה חלקו לפי שנים.
4. שיעור המשרתות מסך המשרתים והמשרתות בשירות קבע שלא בדרגות קצונה? אנה חלקו לפי שנים.
5. שיעור הנשים המשרתות בתפקידי לוחמה מסך המשרתים והמשרתות בתפקידים אלו.
6. מספר התפקידים בצה"ל הפתוחים לגברים בלבד? נבקש פירוט של פקידים אלו
7. מספר ופירוט התפקידים הפתוחים לשני המינים?
8. נתוני השכר של קצינים ושל קצינות בקבע בדרגות זהות בתפקידי מטה.
9. ביום 18.10.21 פורסמה שורה של 28 מינויים חדשים של קצינים בצה"ל, מתוכם מונו רק שתי קצינות. (I נבקש לדעת כמה נשים היו מועמדות לכל אחד מ- 28 התפקידים? (II בנוסף, נבקש לדעת האם נערכו באופן אקטיבי ועדות איתור למציאת מועמדות העונות לדרישות התפקידים השונים?
10. האם מופעלים בצה"ל אמצעים לאיתור נשים לחמש הדרגות הבכירות? אנה פרטו.

שלום רב,

הנדון: בקשתך למידע בנושא שירות ושילוב נשים בצה"ל בעשר השנים

שלך: בקשת חופש מידע מיום 13 בינואר 2022

1. להלן התייחסות צה"ל לבקשתך, לאחר בדיקה מול הגורמים המקצועיים, בהתאם לסעיפי הבקשה.
2. כבר בפתח הדברים יצוין, כי צה"ל רואה חשיבות רבה במתן הזדמנות שווה לכלל המתגייסות והמתגייסים לשורותיו למצות את כישוריהם ויכולותיהם ולשרת שירות משמעותי ותורם. כמו כן, מייחס צה"ל חשיבות רבה למיצוי ההון האנושי הטמון במתגייסות לשירותיו.
3. בהתאם, מדיניותו העקבית של צה"ל מזה שנים היא להרחיב את שירות הנשים בשורותיו במגוון תפקידים בכלל החילות והזרועות. זאת, על בסיס תפיסה ערכית הרואה חשיבות בערך השוויון; מתוך הכרה בתרומתן של נשים בשירות הצבאי בכלל ובתפקידי לחימה בפרט; ומתוך רצון למצות את כלל המשאבים העומדים לרשות צה"ל באופן מיטבי, לשם עמידה במשימת ההגנה על ביטחון המדינה ותושביה.
4. מדינות זו באה לידי ביטוי בפועל בהיבטים רבים, ובהם:
 - א. עלייה משמעותית בהיקף הלוחמות שיעור מצבה ממוצעת של הלוחמות עלה ב-8 השנים האחרונות ב-180%.
 - ב. גידול במספר התכניות בשלב התיכון וחטיבות הביניים לנשים על מנת להרחיב את שילובן במקצועות הטכנולוגיים בצה"ל. במהלך השנה החולפת יותר מ-50% מהמתגייסים החדשים ליחידות הסייבר והמודיעין המיוחדות היו נשים.
 - ג. צמצום שירות נשים בתפקידי המנהלה (צמצום בכ-2000 תקנים) ושיבוצן במקצועות איכותיים בכלל היעדים.
 - ד. ניכרת עלייה משנת 2015 בתמהיל הנשים בחתך דרגות הקצונה השונות.
 - ה. היקף היוצאות לקצונה במערך הלחימה נמצא במגמת עלייה (כ-220 יוצאות לקצונה במערך הלחימה בשנת 2020).
 - ו. בוצע תהליך משמעותי של טיוב הליך המיון במטרה להביא למיצוי מיטבי של נשים בצה"ל.
5. להלן יפורט המענה לבקשתך, בהתאם לסעיפיה.

6. **סעיף 1 לבקשתכן** להלן יפורט שיעור הנשים מקרב כלל משרתי החובה בצה"ל בעשור החולף. אחוז הנשים בכל שנה חושב כממוצע הנתונים של כל חודשי השנה הרלוונטית:

שנה	אחוז הנשים מכלל משרתי החובה
2011	33%
2012	33%
2013	33%
2014	33%
2015	34%
2016	34%
2017	35%
2018	36%
2019	37%
2020	38%

7. **סעיף 2 לבקשתכן** - להלן יפורט שיעור הקצינות בשירות חובה בקרב כלל הקצינות והקצינים בשירות חובה, בפילוח לפי דרגה ביחס לשנת 2016 והלאה (ביחס לתקופה זו קיימים נתונים המאפשרים מענה מהימן דיו). הנתון נכון ליום הראשון בשנה העוקבת לכל שנה המופיעה בטבלה:

סג"ם	סגן	קצין משפטים	קצין רפואה	קצין מקצועי אקדמאי	שנה
37%	17%	54%	30%	17%	2016
39%	17%	47%	38%	17%	2017
46%	19%	47%	56%	15%	2018
44%	19%	47%	29%	17%	2019
46%	20%	39%	44%	15%	2020
47%	20%	52%	44%	17%	2021

נוסף על הדרגות האמורות, בכלל צה"ל קיימים מקרים בודדים של משרתים ומשרתות להם ניתנה דרגת סרן או קצין אקדמאי בכיר במהלך שירות החובה.

8. **סעיף 3 לבקשתנו** להלן יפורט שיעור הקצינות בשירות קבע בקרב כלל הקצינות והקצינים בשירות קבע, בפילוח לפי דרגה ביחס לשנת 2016 והלאה (ביחס לתקופה זו קיימים נתונים המאפשרים מענה מהימן דיו). הנתון נכון ליום הראשון בשנה העוקבת לכל שנה המופיעה בטבלה:

שנה	סגן	סרן	רס"ן	סא"ל	אל"מ	תא"ל	אלוף
2016	26%	27%	25%	14%	6%	6%	0%
2017	28%	27%	26%	15%	7%	7%	0%
2018	31%	28%	26%	16%	8%	7%	0%
2019	33%	29%	27%	17%	10%	8%	0%
2020	35%	31%	29%	17%	10%	6%	0%
2021	35%	32%	29%	19%	11%	3%	6%

נוסף על הדרגות האמורות, קיימים מקרים מועטים של משרתים ומשרתות בשירות קבע בדרגת קצין מקצועי אקדמאי, קצין משפטים, קצין רפואה או סג"ם.

9. **סעיף 4 לבקשתנו** להלן יפורט שיעור הנגדות בצה"ל מקרב המשרתים שאינם בעלי דרגות קצונה, ביחס לשנת 2016 והלאה (ביחס לתקופה זו קיימים נתונים המאפשרים מענה מהימן דיו). הנתון נכון ליום הראשון בשנה העוקבת לכל שנה המופיעה בטבלה:

שנה	אחוז נגדות
2016	21%
2017	23%
2018	24%
2019	26%
2020	26%
2021	26%

10. **סעיף 5 לבקשתנו** להלן יפורט שיעור הנשים המשרתות בתפקידי לוחמה מתוך כלל המשרתים בתפקידים אלו, החל משנת 2014. אחוז המשרתות בכל שנה חושב כממוצע הנתונים של כל חודשי השנה הרלוונטית:

אחוז הנשים הלוחמות בצה"ל ¹	
שנה	אחוז המשרתות
2014	6%
2015	7%
2016	9%
2017	11%
2018	14%
2019	16%
2020	18%
2021	18%

11. **סעיפים 7-6 לבקשתנו** בצה"ל קיימים מאות מקצועות צבאיים שונים אשר לחלקם כלל לא קיים שם המאושר לפרסום לציבור.

88% מכלל המקצועות הצבאיים פתוחים לנשים (כלל המקצועות אלו פתוחים לשני המינים). המקצועות העיקריים שכיום נשים אינן משובצות בהם הם מספר תפקידי לחימה. בעניין זה, נפנה לתקציר ממצאי הצוות הרב-זרועי לבחינת שירות נשים בתפקידי לחימה נוספים, ולהחלטות שהתקבלו בעניין השנה, כפי שפורסם ברבים ובמרשתת. כן קיימים בצה"ל מקצועות בודדים נוספים שאינם רלוונטיים לפי אופיים ומהותם הייחודיים לשירות נשים (כגון, סופר סת"ם ברבנות הצבאית).

12. **סעיף 8 לבקשתנו** נתוני השכר של קצינים וקצינות בצה"ל, בפילוח למגדר ודרגה פורסמו לציבור במסגרת 'דו"ח הממונה על השכר במערכת הביטחון לשנת 2020, אשר גובש על-ידי אגף השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר, אשר פורסם במרשתת.

סעיף 9 לבקשתנו במסגרת דיון השיבוצים המוזכר בבקשתך² סוכמו 30 תפקידים, עליהן התמודדו 11 נשים, אשר 3 מהן סוכמו לתפקידים בסופו של תהליך. כן יצוין כי 24 מהתפקידים הללו סוכמו ברמה המטכ"לית בין ועוד 6 תפקידים סוכמו ברמה הזרועית.³ על התפקידים שסוכמו ברמה המטכ"לית התמודדו 10 נשים וסוכמו 2 מתוכם. בהקשר זה, יש לציין שהתפקידים שנדונו בדיון שיבוצים זה מאופיינים בעיקר בתפקידים מבצעיים.

¹ הנתונים על בסיס שנה קלנדרית, ונוגעת לכלל תפקידי הלחימה, ללא המוצבים בר"מים.
² ללא סיכומי לימודים במכללה בביטחון לאומי וקורסים בחו"ל.
³ זרועי תפקידים המסוכמים ברמת אלוף הזרוע/פיקוד.

לשם שלמות התמונה, בעונת השיבוצים⁴ כולה סוכמו 36 תפקידי תא"ל ו-169 תפקידי אל"ם, כאשר על תפקידי תא"ל התמודדו 12 נשים וסוכמו 4 נשים מתוכן, ועל תפקידי אל"ם התמודדו 35 נשים וסוכמו 21 נשים.

13. **סעיפים 9 ו-10 לבקשתן** בראשית הדברים, נציין כי שאלות אלו אינן מנוסחות כבקשה לקבלת מידע כהגדרתו בסעיף 2 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "החוק"), אלא כבקשה לקבלת ידע בדרך של מענה על שאלון. בעת מענה לבקשת חופש מידע, אין חובה להשיב לשאלונים (ראה ע"מ 6930/12 **צבי טירם נ' משרד הביטחון**; וכן עת"מ 1084/07 **קורדובה נ' עיריית ירושלים**).

14. לשם שלמות התמונה, נציין כי בשנת 2021 נרשם שיא של 46 נשים בדרגת אל"ם, כאשר, לשם ההשוואה בשנת 2020 שירתו 39 נשים בדרגה זו ובשנת 2016 שירתו בדרגה זו 29 נשים בלבד. יתר על כן, בחמש השנים האחרונות עלה שיעור הנשים מתוך כלל נושאי דרגות רס"ן גדל מ-25% ל-29% ומספר המשרתות בדרגת סא"ל עלה בכ-30%. כמו כן, כיום משרתות בצה"ל שתי נשים בדרגת אלוף, מתוך 3 נשים שכיהנו בדרגה זו מיום הקמתו של צה"ל.

בברכה,

מוסקוביץ	צופיה	סא"ל,
ומבצעים	אסטרטגיה	רע"ן
צה"ל		ב/דובר

⁴ העונה מתפרסת על חודשים יוני עד דצמבר, אך מעת לעת מתארכת.